

Sygn. akt IV KK 231/13

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 sierpnia 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dorota Rysińska (przewodniczący)

SSN Krzysztof Cesarz (sprawozdawca)

SSN Józef Szewczyk

Protokolant Danuta Bratkrajc

w sprawie **K. W.**

skazanego z art. 278 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 21 sierpnia 2013 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego

na korzyść skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w B.

z dnia 5 września 2012 r.

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Rejonowemu do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem zaocznym z dnia 5 września 2012 r., Sąd Rejonowy w B. uznał K. W. za winnego 9 czynów wypełniających dyspozycję art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i na podstawie art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. wymierzył oskarżonemu karę roku pozbawienia wolności.

Wyrok ten został doręczony oskarżonemu w dniu 26 marca 2013 r., zaś uprawomocnił się w dniu 3 kwietnia 2013 r.

Kasację na korzyść oskarżonego złożył Prokurator Generalny zarzucając wyrokowi „rażące i mogące mieć istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 6 k.p.k., art. 139 § 1 k.p.k. i art. 479 § 1 k.p.k., polegające na błędnym uznaniu, że podjęte przez M. W. (żonę oskarżonego – przyp. SN) w dniu 30 lipca 2012 r. w terminie wezwania do stawienia się na rozprawę, wysłane na adres oskarżonego – zostało mu doręczone i że zaistniały warunki do rozpoznania sprawy pod nieobecność oskarżonego, a następnie wydania wyroku zaocznego, w sytuacji gdy oskarżony przebywał w tym czasie w zakładzie karnym, co w konsekwencji pozbawiło go prawa do obrony.”

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w B. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna.

W wykonaniu dyspozycji art. 475 k.p.k. wysłano na wskazany przez oskarżonego w postępowaniu przygotowawczym adres: odpis aktu oskarżenia i wezwanie na rozprawę w dniu 28 marca 2012 r. Dokumenty te odebrał dorosły domownik (kuzynka oskarżonego) w dniu 3 lutego 2012 r. (k. 214). Brak było jednak podstaw do uznania, że doręczenie nastąpiło w trybie art. 132 § 2 k.p.k., albowiem M. W. – żona oskarżonego powiadomiła Sąd w dniu 13 lutego 2012 r., że od dnia 5 października 2011 r. przebywa on w zakładzie karnym w Austrii (k. 207). Dysponując tą wiedzą oraz wynikającą z faktu, że jeden z zarzutów dotyczył przestępstwa popełnionego w lipcu 2011 r. w Wiedniu, Sąd Rejonowy zwrócił się do Komendy Miejskiej Policji w J. o doręczenie oskarżonemu wezwania na rozprawę w dniu 5 lipca 2012 r. ale również o ustalenie, czy przebywa on nadal w zakładzie karnym w Austrii. Sąd wyznaczając kolejny termin rozprawy na 5 września 2012 r. (poprzednia rozprawa nie doszła do skutku z powodu wyłączenia sędziego) nie miał

żądaney informacji z Komendy ani dowodu doręczenia przez Policję wezwania oskarżonemu na dzień 5 lipca 2012 r. Mimo to wezwanie na rozprawę w dniu 5 września 2012 r. zostało wysłane na adres podany w dochodzeniu przez oskarżonego, odebrane przez żonę – M. W. (k. 237) i uznane przez Sąd za odebrane , który na podstawie art. 479 § 1 k.p.k. postanowił „prowadzić postępowanie bez udziału oskarżonego, albowiem oskarżony nie stawiał się na rozprawę główną, któremu doręczono wezwanie na rozprawę główną, (...) nie przedłożył usprawiedliwienia i nie wniósł o odroczenie rozprawy”. Dopiero w dniu 21 grudnia 2012 r. w toku czynności wykonawczych Sąd stwierdził, że oskarżony jest pozbawiony wolności w Polsce od dnia 16 maja 2012 r., odbywając kary w innych sprawach do dnia 8 lutego 2014 r. w Areszcie Śledczym w S. (k. 268 – 269).

Z przytoczonych okoliczności, a zwłaszcza z informacji uzyskanej przez Sąd od żony oskarżonego – M. W., oraz czynności poleconych Komendzie Policji w J., a niewykonanych przez nią, wynikało, że nie mógł mieć zastosowania przepis art. 132 § 2 k.p.k., ponieważ nie wchodziła w grę „chwilowa nieobecność adresata”.

W kasacji omyłkowo wskazano jako naruszony art. 139 § 1 k.p.k., co wynika z treści zarzutu, w którym mowa o podjęciu wezwania przez żonę oskarżonego, bez poczynienia na nim przez doręczyciela adnotacji naprowadzających na przesłanki z powołanego przepisu, oraz nieodwołania się Sądu Rejonowego do jego treści. Sąd słusznie tego nie uczynił, skoro art. 139 § 1 k.p.k. ma zastosowanie, gdy strona zmieniła miejsce zamieszkania lub pobytu w następstwie swobodnie podejmowanych przez nią decyzji.

Doszło więc do rażącego uchybienia dyspozycji art. 132 § 2 k.p.k., ale też wskazanego w skardze art. 479 § 1 k.p.k., bo w rzeczywistości nie doręczono oskarżonemu wezwania w formie zastępczej (art. 132 § 2 k.p.k.) ani za pośrednictwem administracji zakładu karnego (art. 134 § 2 k.p.k.). Natomiast rażące naruszenie prawa do obrony oskarżonego (art. 6 k.p.k.) nastąpiło przez to, że nie otrzymał on aktu oskarżenia (wtedy pierwszy raz wadliwie zinterpretowano art. 132 § 2 k.p.k.) nie mógł wziąć udziału w rozprawie, gdyż nie wiedział o jej terminie i nie został na nią doprowadzony, nie mógł więc złożyć wyjaśnień i oświadczeń co do przeprowadzonych dowodów.

Wobec zaistniałego rażącego naruszenia wskazanych wyżej przepisów (art. 6 k.p.k., 132 § 2 k.p.k. i 479 § 1 k.p.k.), prawidłowo opisanego w zarzucie kasacji i jej uzasadnieniu, co mogło mieć istotny wpływ na treść wyroku, i oceny o oczywistej zasadności kasacji, uwzględniono ją w całości na posiedzeniu.

Ponownie rozpoznając sprawę Sąd zapewni udział oskarżonego w rozprawie głównej, jeżeli będzie pozbawiony wolności i wyrazi wolę uczestnictwa w niej.